
 OPIUSHALLITUS 9.5.2011

HENKILÖKOHTAISTAMINEN

Henkilökohtaistaminen säädöksissä

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

 OPIUSHALLITUS 9.5.2011

SÄÄDÖKSET AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 1/4

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

- L 630/1998, 14 §, 3 mom

”Opetussuunnitelma tulee laatia siten, että se antaa opiskelijalle mahdollisuuden yksilöllisiin opintoja koskeviin valintoihin tarvittaessa myös muiden ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien antamaa opetusta hyväksi käyttäen.”

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

9.5.2011

SÄÄDÖKSET AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

3/4

Oppisopimuskoulutus A 811/1998, 6 §

”Oppisopimukseen tulee liittää opiskelijan henkilökohtainen opiskeluohjelma, josta ilmenevät

1. Suoritettava tutkinto, opetuksessa noudatettavat tutkinnon perusteet sekä tutkinnon laajuus
2. Keskeiset työtehtävät
3. Koulutukseen sisältyvä tietopuolinen opetus
4. Tietopuolisten opintojen ajoitus koulutusajalle
5. Vastuulliset kouluttajat sekä
6. muut koulutuksen järjestämisen kannalta tarpeelliset seikat

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

9.5.2011

SÄÄDÖKSET AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

4/4

Oppisopimuskoulutus

”Opiskeluohjelmassa on otettava huomioon ja luettava hyväksy opiskelijan aikaisempi koulutus ja työkokemus. Opiskeluohjelman laativat yhdessä opiskelija, työnantaja ja koulutuksen järjestäjä siten, että se on liitettävissä oppisopimukseen sopimusta hyväksyttäessä.”

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

 OPE TUSHALLITUS 9.5.2011

SÄÄDÖKSET AMMATILISESSA AIKUISKOULUTUKSESSA 1/3

Henkilökohtaistaminen

- L 631/1998, 8 §, 3 mom

”Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.”

Henkilökohtaistamismääräys 2006 (43/011/2006)

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

 OPE TUSHALLITUS 9.5.2011
11

HENKILÖKOHTAISTAMISEN PERIAATTEET

Asiakaslähtöisesti suunniteltua ja toteutettua neuvontaa, ohjausta sekä muita, yhteisesti sovittavia tukimuotoja ja palveluja

Koulutuksen järjestäjä tekee yhteistyötä näyttötutkinnon järjestäjän, tutkinnon tai koulutuksen hankkijan, työpaikkojen edustajien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Otettava huomioon myös erilaisesta kulttuuri- ja kielitaustasta tai muusta syystä kuten luki- ja kirjoitushäiriöistä mahdollisesti johtuvat erityistarpeet ja lähtökohdat.

Koulutuksen järjestäjän kerää palautetta henkilökohtaistamisesta ja kehittää henkilökohtaistamista yhteistyössä siihen osallistuvien kanssa.

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

9.5.2011

 OPIETUSHALLITUS

NÄYTTÖTUTKINTOON JA SIIHEN VALMISTAVAAN KOULUTUKSEEN HAKEUTUMINEN 1/2

Vaiheet:

1. Selvitetään hakeutujan osaaminen ja muut lähtökohdat
2. Jos todetaan, että tutkinto ei ole hakeutujalle tasollisesti soveltuva, hänet tulee ohjata soveltuvaan tutkintoon
3. Osaaminen on tunnistetaan käyttämällä monipuolisesti erilaisia alalle soveltuvia menetelmiä
4. Päätetään, miltä osin hakeutujan esittämien asiakirjojen pohjalta jo osoitettu osaaminen voidaan ehdottaa tunnustettavaksi.

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

9.5.2011

 OPIETUSHALLITUS

NÄYTTÖTUTKINTOON JA SIIHEN VALMISTAVAAN KOULUTUKSEEN HAKEUTUMINEN 2/2

5. Osaamisen tunnistamisen perusteella arvioidaan, miltä osin
 - hakeutuja voidaan ohjata suoraan tutkintotilaisuuksiin
 - Hakeutuja ohjataan tarvittavan lisäammattitaidon hankkimiseen
 Hakeutujalle selvitetään
 - erilaiset oppimisen mahdollisuudet, joita koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus tarjota, ja yhteisesti arvioitava niiden sopivuus hakeutujalle
 - hakeutujalle soveltuvat tutkinnon tai tutkinnon osan suoritusten järjestelyt sekä mahdollisen ohjauksen ja erityisten tukitoimien tarve.

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

TUTKINNON SUORITTAMINEN

- ◆ Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorittamisessa on aina noudatettava tutkinnon perusteita sekä ammattitaidon osoittamistapoja.
- ◆ Tutkintotilaisuuksien aikataulut ja käytännön järjestelyt tulee suunnitella mahdollisimman hyvin tutkintoa suorittavan tilanteeseen soveltuviksi.

TARVITTAVAN AMMATTIT AidON HANKKIMINEN

- ◆ Oppimisen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon opiskelijan elämäntilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen, todetut oppimistarpeet ja työssä oppimisen mahdollisuudet (laki 630/98, dia 2)
- ◆ Yhteisesti suunnitellaan opiskelijalle soveltuvat opiskelu- ja arviointimenetelmät sekä ohjaustoimet.

DOKUMENTOINTI

- ◆ Kaikki henkilökohtaistamisen vaiheet on dokumentoitava
- ◆ Dokumentointi kootaan henkilökohtaistamista koskevaksi asiakirjaksi
- ◆ Asiakirjan allekirjoittavat tutkinnon suorittaja sekä koulutuksen järjestäjä ja tarvittaessa tutkinnon hankkija. Samoin allekirjoitetaan asiakirjaan tehtävät muutokset
- ◆ Henkilökohtaistamisen toteutumista on arvioitava osapuolten keskenään sopimalla tavalla.
- ◆ Asiakirjaan ei saa sisällyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (L 621/1999) tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

HENKILÖKOHTAISTAMISEN KÄYTÄNTÖJÄ NÄYTTÖTUTKINNOISSA 1/3

Hakeutumisvaiheen merkitys

Lähtötilanteen selvittäminen

- Tutkinto- ja koulutustarve, odotusten ja toiveiden käsittely
- tutkinnon suorittajalle soveltuvan koulutusmuodon ja rahoitusvaihtoehdon neuvottelu ja siitä sopiminen esim. oppisopimuskoulutus, työvoimapoliittinen koulutus, henkilöstökoulutus, muu
- elämäntilanteessa tutkinnon suorittamiseen ja ammattitaidon hankkimiseen vaikuttavien asioiden käsittely

HENKILÖKOHTAISTAMINEN HAKEUTUMISVAIHEESSA

Lähtötilanteen selvitys (jatk.)

- tutkinnon suorittajalle parhaiten soveltuva perus-, ammatti-, erikoisammatti tai muun tutkinnon esittely, perustelu ja valinta
 - tarvittaessa neuvottelu ja ohjaus soveltuvaan tutkintoon
- hankitun osaamisen tunnistaminen alalle soveltuvien menetelmin
- Päätetään, miltä osin hakeutujan esittämien asiakirjojen pohjalta jo osoitettu osaaminen voidaan ehdottaa tunnustettavaksi (kolmikanta)
- Näyttötutkinnot tunnustetaan tutkinnon osa kerrallaan kokonaisuutena
- Tutkintotoimikunta päättää tunnustamisesta.

HENKILÖKOHTAISTAMINEN NÄYTTÖTUTKINTOA SUORITETTAESSA

Lähtökohdat

1. Tutkinnon perusteet
2. Näyttöympäristö

Näyttötutkinnon perusteista ei saa poiketa:

- kaikki ammattitaitovaatimukset osoitetaan arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti
- ammattitaito osoitetaan tutkinnon perusteiden ammattitaidon osoittaminen –kohdassa kuvatuilla tavoilla

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Näyttöympäristöä tarkastellaan kokonaisuutena (fyysinen, toiminnallinen ja sosiaalinen ympäristö)

- fyysinen tila + sen koneet, laitteet, välineet, materiaalit
- (liike)toiminta, sen laajuus
- tutkinnon suorittajan työtehtävät, mahdollisuus työkiertoon myös toisissa yrityksissä/organisaatioissa
- asiakkaat ja palvelutilanteet
- toimintaan liittyvät verkostot ja yhteistyösuhteet
- työpaikalta tulevat (mahd.) arvioijat
- ohjaus työssä oppimisessa

Näyttöympäristö voi toimia ammattitaidon osoittamisen lähtökohtana
→ mitä mahdollisuuksia näyttöympäristö tarjoaa

Henkilökohtainen tutkinnon suorittamista koskevan suunnitelman laatiminen

Tutkintotilaisuuskohtainen

- työtilanne, työtoiminta, työprosessissa, tulee perustua tutkinnon järjestämissuunnitelmaan (järjestämissuunnitelman kohta 13)
- näyttöympäristö
- ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit, jotka osoitetaan ko. tutkintotilaisuudessa → arviointilomake
- erityistarpeiden huomioonottaminen

Huom! Dokumentti kehittyy tutkintoprosessin edetessä

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAMISEN HENKILÖKOHTAISTAMINEN

- Tutkinnon perusteissa edellytetty ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella
- → siihen perustuen laaditaan tutkinnon suorittajalle henkilökohtainen tutkinnon suorittamista koskeva suunnitelma
- Hyvä suunnitelman lähtökohta on näyttöympäristö, joka on arvioitu soveltuvaksi tutkinnon suorittamiseen

